

CATALUNYA
GROP N.R.

J. A SACO 415
SANTIAGO DE CUBA

BUTLLETI D' INFORMACIO CATALANA

NUMERO 31

PUBLICACIÓ DEL "CATALUNYA" GROP N. R.

MAIG 30. 1942

Crònica

LES entitats catalanes de Mendoza, Argentina, han publicat un manifest proposant la unió dels catalans sota un criteri coincident amb el nostre, és a dir, la unió dels catalans que creuen amb la nacionalitat i volen la independència de la pàtria.

Lògicament no es deu de comptar amb aquells que podrien debilitar l'acció dels catalans pel deslliurament definitiu de la nostra Pàtria. Aquesta és una veritat que es va imposant. Siguin equivocats o nó, fora introduir el germen d'una cinquena columna entre nosaltres. Si únicament es tracta de convencer-los val més tenir-los fora que dintre, on, indiscutiblement, representen un destorb.

L'esmentat document toca punts molt interessants. Per exemple, aquest: "...creiem equivocada i perniciosa la tendència a presentar-se com federalistes i menys federalistes d'una unió espanyola. Naturalment que el principi de "no dependència" no implica la negació d'adherir-se al federalisme i menys a un federalisme europeu, però creiem aquesta és una qüestió que no s'ha de prejudicar i que la posició que ha de dominar és la de presentar Catalunya com una **personalitat nacional** i la seva natural derivació és la independència".

Això és una qüestió de principis i una qüestió de moral patriòtica. Ho és de principis perquè tota idea federal representa una limitació del concepte independència. Per tant, és patriòticament recusable. Com molt bé diuen els germans nostres de Mendoza, és una qüestió que els catalans no tenim que prejudicar. Moltes fórmules federatives serien, des d'ara, rebutjades de pla per la immensa majoria dels catalans. D'altres no les acceptaria pas tothom que equival a dir que seguiria entre els catalans el procés de recuperació nacional. ¿Per què, doncs, parlar-ne, ara, els catalans? Si han d'ésser les circumstàncies les que ens hauran de plantejar, si per cas, una qüestió semblant, procurem evitar aquestes circumstàncies. ¿Com? Afirmant unànimement la nostra personalitat nacional i la nostra voluntat d'independència. Actuant amb personalitat pròpia.

Els que en parlen i ho fan en publicacions espanyoles, obren, conscientment o inconscientment, de manera anti-patriòtica. En presentar fórmules que no resolen el nostre problema nacional i representen únicament situacions transitòries, socaven, minen el patriotisme dels catalans i el mal encara s'agreuja perquè ho fan sense que ningú s'hagi amoïnat a demanar-los-hi. Ho fan per compte pròpia; de cara a Espanya, per mesquinesa patriòtica o per interessos molt particulars. Impedeixen, d'aquesta manera, que es produeixi la concentració dels catalans a un sol objectiu nacional: independència que no admet la possibilitat de cap pacte que pugui mermar la sobirania nacional. La situació patriòtica dels catalans, ara, no és la de limitar la nostra sobirania amb pactes que, si han d'existir, seran aquells que el poble català vulgui, com vulgui i men tre els vulgui.

I el que és molt pitjor, li fan el joc a l'enemic. Ningú, fora dels espanyols, s'imagina que pugui perdurar, després de la guerra, una estructura unitària a Espanya. Els espanyols es creuen forts i estan posseïts que aquella República Espanyola, perquè es deia democràtica, representa una panacea per a tots els problemes peninsulars. No comprenen ni comprendran mai tampoc, perquè hom acusa a aquell règim d'anti-democràtic. "Nunca me sumaré por nada a nada que quebrante la unidad española", és una de les darreres sentències de Prieto i ja sabem el que vol dir. El seu afany de domini és invariable. Ja compteu amb "lerrouxistes" d'avantguarda que defensen la Constitució del 31. Per debilitar-nos i dividir-nos els hi va molt bé als espanyols que hi hagin catalans preocupats en oferir-los-hi fórmules de transacció. Són els "lerrouxistes" de la rera guarda. Cuideu-vos d'aquells que us parlin de la comprensió dels polítics espanyols. Us enganyen. Els esforços de tota una generació de catalans que fiaven en la comprensió espanyola, anaren a parar a la categoria de "Región" que va concedir-nos la darrera República. Azàña, a quin esforç personal se li degué la concessió d'aquell minso Estatut, no obrà per comprensió del nostre problema en interès de Catalunya, sinó que, per intuïció del nostre problema, obrà contra Catalunya i en interès d'Espanya. Més intel·ligent que d'altres, va adoptar una nova forma de dominació; va lligar-nos políticament. Per això va dir: "Sois esclavos de la justicia". Exactament. Esclaus sempre!

Altre mèrit que apreciem del Manifest dels catalans de Mendoza, és que l'autèntica opinió del català d'Amèrica es retroba. Es retroba com a conseqüència d'una puresa d'ideals mantinguda sempre i que arrenca de la pràctica de la unitat dintre les nostres entitats mateixes. Quan més exaltats ens hem sentit patriòticament, més intimament lligats ens hem sentit nosaltres i entre nosaltres. Han estat aquelles èpoques d'enverinament polític i plenes de sectarismes i partidarismes que en arribar fins a nosaltres ens han ocasionat aquelles decepcions en la fe, intimament sentida, davant l'imatge de la pàtria ideal que hem viscut. Les entitats catalanes d'Amèrica no podem tornar enrera. Hem superat gloriosament aquelles èpoques de confusions

de banderes i dels característics "Centro", "Nuevo Centro", i "Fomento Catalán". Hem estat més fortes quan més intransigents perquè, en conseqüència, hem garantitzat millor l'esperit de Catalunya que és la causa de la nostra existència. Aquest ha d'ésser el nostre exemple a seguir. Res d'integrar organismes que en conjunt siguin menys i representin menys, nacionalment parlant, que el que som i representem cada una de nosaltres de per sí. Això acabaria per destruir el nostre propi esperit.

A la unitat catalana que al cap davall es fara neta i pura, hem de portar-li la nostra fe intacta i que s'esforci en arribar-hi el que no hagi pogut però que estimi a Catalunya com nosaltres l'estimem, desinteressadament.

La Unió Nacional y Política dels Catalans

Està clar que el sentiment que propugna la unitat dels catalans, és una necessitat que condueix, als que volen una Catalunya pels catalans, a l'acoblament de totes les forces i, per tant, no pot considerar-se com a bandera de cap nucli polític de més o menys envergadura.

Es un sentiment innat en tot home o dona nascut en aquella terra enyorada que, si havia romàs endormiscat, havia estat causat per l'aplanament del caracter català amb els anys de dominació forastera i, emmotllat a una situació acomodaticia, suportava, amb certa resignació, totes les calamitats que, descarregava l'opressió humiliant damunt Catalunya a qui tenia i te avui, encara més, sotmesa als més cruents ultratges. El català, rebel de per sí, s'havia convertit en una mena de "senyor Esteve" que acceptava prudentment, amb una conformitat que confonia, tots els blames i injustícies que amb Catalunya es cometien, per tal de no perdre les seves comoditats de bon burgés. Aquestes eren les característiques que presentava una gran part del poble català.

En l'aspecte social, els obrers cata-

lans havien exterioritzat les característiques d'indomtable que te l'esperit català i les lluites obreres havien ensagnentat, més d'una vegada, les vies dels pobles i ciutats catalanes. Lluitaven, però, per reivindicacions de classe, sense tenir en compte, perquè els seus dirigents actuaven d'acord amb les consignes emanades dels centres de dominació, que per assolir de ple les justes reivindicacions que pretenien, precisava primerament obtenir la total alliberació del seu poble, del poble català; reivindicar Catalunya, treure-la de la grapa dels seus opressors i convertir-la en una nació independent. Un estat amb sobirania pròpia.

En general, el poble català tenia por d'anar a una revolta per assolir la independència nacional. Els burgesos per mor de veure mermar les seves ganàncies. Els menestrals, per temença de perdre les seves comoditats. I els obrers i els camperols que es jugaven la vida en qualsevol vaga o protesta per reivindicacions de classe, mal aconsellats, amb el pretext de que el catalanisme era qüestió de capellans i burgesos, es deixaven embaucar per aquells que, amb la bandera espanyola

al barret, els hi oferien "l'oro i el moro" mentre els venuts a l'or del Govern de Madrid el lliuraven, fermats de peus i mans, als dominadors de Catalunya.

Les ambicions i personalismes dels homes dirigents de diferents èpoques dels quals no hem de parlar-ne perquè prou que els coneix tothom, feren que el moviment de veritable caire català que iniciaren alguns homes purs de Catalunya, integrants de diferents estaments socials, sofrís una forta sotragada que l'endarrerí per uns quants anys. Més, afortunadament per Catalunya, sempre han existit homes disposats a demostrar que Catalunya no ha mort, que el poble català existeix amb tota la seva força i amb tota la seva vitalitat. Aquests homes titllats de bojors i d'intransigents, han anat traspasant-se, de l'un a l'altre, el foc sagrat que sostenia la llàntia encesa de les reivindicacions pàtries i, alentant-lo, han fet que, a cada nou jorn, el poble català anés deixondint-se del seu aplanament, anés adonant-se de que era ell i solament ell, el que tenia que guanyar-se la seva llibertat. Fins arribar als moments actuals que, després de tots els desenganys soferts, de totes les decepcions rebudes, el poble català ha pogut convèncer-se de que no pot esperar-ne res de Madrid, ni una engruna de llibertat, res que pugui dignificar-nos, únicament el tracte de poble esclau. Totes les minses ombres de llibertat atorgades a Catalunya, les misèries d'aquell Estatut mansament acceptat pel poble català, han tingut un caràcter idèntic d'inestabilitat, a la disposició de qualsevolga Lerroux o Ne-

20 DE MAIG

EL poble de Cuba, commemora en aquesta diada, la instauració de la República Cubana, el moment històric en que s'incorporava al món com a poble lliure i sobirà.

El GROP, identificat plenament amb el poble de Cuba, sempre ha commemorat tan memorable efemèrides i, una vegada més, fem constar nostres desitjos de que la llibertat del poble de Cuba, sigui perdurable.

NACIONALISME Y PATRIOTISME

El nacionalisme dels pobles oprimits no és política, és patriotisme. És un moviment social que pot servir-se de la política per assolir la seva finalitat: la independència nacional. En una nacionalitat sotmesa a un altre estat i mentre no es produeix aquella densitat patriòtica necessària per emprendre una acció deslliuradora, definitiva i vic

toriosa, l'acció política pot servir per treure'n profit de les circumstàncies en benefici de la nacionalitat. Una acció paral·lela de recuperació nacional, individual i col·lectiva, per millorar les condicions de vida i alleugerir les circumstàncies de l'esclavitud, no és perjudicial al nacionalisme dels pobles que encara es troben en la fase evolutiva

d'un procés històric pel seu deslliurament. No ho és tampoc que aquesta acció es practiqui pels homes classificats en les tendències fonamentalment dividides en dretes i esquerres, mentre les respectives reivindicacions portin l'encuny propi, l'encuny nacional i en çò fonamental, actuïn d'acord. En una nacionalitat feta com en aquelles altres que lluiten per tenir l'òrgue polític d'expressió que és l'Estat propi, la unitat nacional és lògic que existeixi igualment. En el primer cas la unitat es produeix d'una manera natural; les tendències més oposades representen l'equilibri social entre els homes d'una mateixa nacionalitat sense perill per l'existència del seu Estat. Igualment ha d'ésser en el segon cas, quines tendències precisen, per a que siguin considerades nacionals, l'adaptació al medi nacional que han d'interpretar, on han de verificar-se i no poden, per tant, lògicament, deturar ni la unitat nacional ni el moment de produir-se la plasmació d l'Estat que completi, políticament, el fet natural de la nacionalitat.

grin o el mandatari de torn, per esborrar-les amb un cop de ploma i fer-les inútils. Amb la palpable realitat de la "demostració d'amor a Catalunya" que estan donant actualment els que volen acabar amb nostra raça i semblar de sal el terror català, el nostre poble reïx amb tota sa potencialitat i recollint en conjunt el foc que servaren els pocs catalans que tenien fe en el ressorgiment del poble català, es juramenten per ofrenar la seva sang per tal d'obtenir la plena independència de la pàtria.

Nosaltres, els que hem cregut sempre amb l'existència del poble català, que hem sofert decepcions per l'actuació de diferents homes i nuclis de catalans, no hem perdut mai l'esperança d'aquell jorn, en que el poble català es retrobaria a si mateix. Aquest jorn creiem que ja ha arribat. En aquests darrers temps, hem tingut el goig de poder sentir a homes de diferents estaments i credos polítics, obrers i camperols, anarquistes i comunistes, conservadors i liberals, expressar-se com a catalans i res més que catalans. Nosaltres, ens han confessat alguns, estàvem equivocats. No ens havíem adonat que primerament, erem catalans. Ara veiem el temps que hem perdut treballant pels altres.

Molts d'aquests han rectificat i avui posen per davant de tot, el fet d'ésser catalans. Creiem doncs, volem creure-ho, que és arribat el jorn de la deslliurança del poble català. Que serà un fet la unitat catalana per la independència de la Pàtria.

Es clar que el moviment d'unitat que és una cosa de sentiment i de necessitat, ha d'ésser vist pel caire nacional i pel caire polític. Primerament però, hem de veure'l pel caire totalment nacional, si és que es vol que tingui la fortitut que precisa per a que davant

dels estats orientadors de l'estructuració del món, en acabar-se la guerra, siguin escoltats com a representants de tot un poble, els homes que hi portin la representació de Catalunya. En quant al caire polític, s'hi ha d'anar amb una directiva ben clara i serena, liberal i democràtica, respectant, de físió que no produeixi discordançies i que no pugui trencar la unió que propugnem, les diferents tendències polítiques, socials i fins religioses que puguin sostenir els diferents nuclis de catalans que veuen la necessitat de fer una veritable unió de forces catalanes amb el major abreuïment.

Entenem doncs, que devem d'anar, de pressa, a concloure la unitat amb caràcter nacional i un cop ja feta aquesta, per mitjà d'una assemblea, si fos possible i ho creiem més practic, o per mitjà d'enquestes, tractar de les orientacions polítiques del moviment. Aquesta expressió no ha d'ésser exclusiva d'un grup, sinó que ha d'interpretar el parer de la majoria.

Creiem de suprema urgència la concertació definitiva de la Unió dels Catalans, amb un Consell representatiu que mereixi la confiança de totes les entitats i nuclis de catalans que la constitueixin i que actuï d'acord amb el principi de total independència i absoluta llibertat per Catalunya, com a base, i que l'actuació política que tingui que desenvolupar, sigui d'acord amb els futurs esdeveniments que pugen esdevenir a la fi del conflicte que abranda el món i fruit de l'estudi que ha de fer-se pels representants de tots els nuclis que formin la unitat catalana. Fetes les coses amb seny i tacte, no dubtem, ni un sol instant, que han de resultar fruitoses les gestions que imprescindiblement tenen que realitzar-se.

PATRICI LLIURE.

Catalunya ha passat per aquesta fase evolutiva. A hores d'ara, no ens hem de plànyer de que s'hagi fet política; ens hem de plànyer de la mena de política que s'ha fet. Ens hem de plànyer de que les divisions en dretes i esquerres dels catalans, ens hagin fet perdre la visió nacional del nostre problema. Ens hem de plànyer de que per interessos de partit, per problemes de classe, s'hagi desconegut el prestigi de les pròpies institucions, el mèrit dels nostres homes i el respecte degut al poble, acudim als tribunals de Madrid, als polítics de Madrid i a la influència dels partits espanyols per imposar en la nostra terra, fórmules circumstancialment protegides pels polítics, predilectes de determinades classes socials i lligant, més encara, el nostre poble a la política imperialista de l'estat espanyol.

Ens dol que els partits polítics catalans no hagin estat partits nacionals, sinó partits espanyols, supeditats voluntàriament a aquests i seguint les seves orientacions. Ens dol que els nostres dirigents polítics no hagin anat al davant del poble, conduint-lo pels camins veritables de la seva allibera-

ció, sinó a la cua, exercint, amb evident contradicció amb el desvetllar nacional del nostre poble, una coacció als seus sentiments patriòtics. Ens dol que després d'haver-se comés una injustícia amb Catalunya, s'hagi pretés canviar la realitat del fet i fer-nos veure que Catalunya no tenia dret ni raó de protestar-ne. Ens dol que l'estreta cooperació dels partits catalans a l'obra d'endegament i consolidació de l'estat opressor i la dels nostres homes que han arribat fins a vestir-se la cascaca del ministre, no hagi estat, per manca del sentiment nacionalista que deuria d'haver informat els nostres partits i els nostres homes, gens profitosa per Catalunya que ha vist progressivament anul·lades les seves atribucions.

Avui parlem d'unitat i de punts mínims de coincidència. Doncs bé, no hi ha altra posició que la patriòtica. I aquesta no té altra equivalència que **independència nacional**. El fet natural, com altra llei de gravetat, ens porta a això. Nacionalment no pot haver-

hi transacció. O som o no som. D'altra banda la fase evolutiva i l'obra de reeducació espanyola que suposen l'**Espanya endins** i l'**Espanya gran**, han caducat. L'Espanya de Franco no ens interessa més que per abatre-la. L'Espanya republicana no té altre camí que reconèixer la nostra personalitat nacional i el fet de la nostra independència que proclamem des d'ara els catalans. Lligams cap, per endavant, els que el poble vulgui, quan pugui expressar-se lliurement. La posició de cara a Espanya, significaria resoldre per a Espanya una solució de continuïtat a base de la nostra submissió.

La posició dels catalans no és de cara a Espanya, sinó de cara al món democràtic internacional que s'interessa per resoldre els problemes de la humanitat iguals al nostre.

La unitat que necessitem els catalans suposa una superació patriòtica i una rectificació total de procediments. La unitat hem de fer-la els catalans nacionals que no limitem el concepte de nació i sabem que la causa és patriòti-

ca. Unitat a base de partits que hagin repudiat els pactes i compromisos amb els partits espanyols i que considerin primordial la causa de la independència nacional. Unitat a base d'homes que hagin rectificat, superant-les, les seves posicions anteriors; no pas a base dels endarrerits ni molt menys dels **tacats i els immorals**. Unitat a base dels homes que no tinguin compromisos morals ni materials amb organitzacions ni partits espanyols: aquests que s'arreconin patriòticament fins que tinguin recobrada la independència individual. Unitat exempta de cinquenes columnes. Unitat per la independència.

Catalunya necessita presentar-se davant del món i parlar amb personalitat pròpia; ni l'hem de delegar ni ningú ens la té de coaccionar.

Som catalans i volem la independència. Per això la nostra fretura d'unir-nos perquè ho volem demanar tots junts, amb una sola veu i amb una sola voluntat.

N. COLL.

EL DESTI DELS POBLES IBERICS

El procés històric de la península ibèrica, roman penetrat d'un dramatism tan punyent i contradictori que fins ens inclina a creure que, en l'aspecte de dominació, és un cas únic entre els pobles de la terra.

No podem establir, però, que aquest procés es degui obligadament a la fatalitat, encara que admetem la coexistència de contradiccions absurdes, absolutament renyides amb la lògica.

Com s'explica, per exemple, que Castella, un país retardatari, d'economia precària i primitiva, s'hagi imposat i dominat a pobles com Catalunya, Euzkadi i Galícia, d'una tradició ètnica i d'un desenvolupament econòmic superior?

Prendre com a consideració d'aquest fet solament els lligams dinàstics que, per dissort de tots, arrossegaren els pobles perifèrics a l'unitarisme espanyol, seria, creiem nosaltres, tractar el problema d'una manera massa superficial. En canvi, hem de reconèixer que, aquest absurd ha jugat un paper

definitiu en l'establiment de l'imperialisme castellà.

El fenomen sorprenent de que un país sense història ni economia pròpia, ni de densitat demogràfica aclaparadora, hagi esdevingut a través de temps el país opressor de pobles de major capacitat, no es pot deure solament a enllaços matrimonials de les dinasties

Si en tots els temps i en tots els països, el fet econòmic, a la curta o a la llarga, ha estat el factor determinant de la nacionalitat, en el cas d'Ibèria hauriem de fer una excepció. En realitat tenint en compte les lleis de la lògica, era Castella l'únic país d'Ibèria que per llurs condicions econòmiques i incapacitat creadora, havia d'ésser el país postergat i dominat per altres pobles. No volem ni podem atribuir a la fatalitat l'absurd històric de la dominació castellana, car ens repugna concedir un valor a la fantasia decadent dels pessimistes.

Cal escatir doncs el problema des de l'angle polític, tenint en compte la re-

lació de forces dels diferents pobles ibèrics. Geogràficament, Castella ocupa un lloc equidistant que políticament ha sabut aprofitar. El distanciament geogràfic entre els pobles del Nord i de l'Est de la península ha contribuït al distanciament polític entre ells i malograda llur defensa mútua.

En la defensa de les llibertats nacionals, els pobles oprimits per Castella no han sabut practicar una política solidària contra de l'enemic comú i aquest enemic comú, malgrat ésser més pobre i més feble, ha maniobrat astutament fins esdevenir el botxí que, posseït d'un instint ancestral, primitiu i bárbar, ha trepinat amb deleitosa fúria el procés ascendent de Catalunya, Balears, València, Euzkadi i Galícia.

Creure però, que la unitat anomenada espanyola, establerta pels reis catòlics és ja una cosa definitiva, és creure amb una ficció. Nosaltres compadim als pobres de perspectiva que viuen i volen viure en un error lamentable. El procés històric dels pobles ibèrics no

queda clos amb la bescantada unitat imposada pels reis catòlics; aquesta mal anomenada unitat no ha resolt cap problema, al contrari, ha malejat les relacions de possible amistat envers Castella i ha destroçat immenses possibilitats materials i morals de superació dels pobles oprimits. L'esclavització de que han estat objecte els pobles perifèrics, ha fet renèixer en aquests una consciència nacional més clara, que tard o d'hora, ha d'esclatar en bé de la llibertat i de la mateixa civilització humana.

No es poden burlar ni esquivar els destins dels pobles d'una manera eterna i menys en el cas insòlit de l'imperialisme espanyol que sense condicions d'atracció ni moral, ni cultural, ni econòmica, ha tingut ofegats per espai de tants segles a pobles d'economia elevada. Nosaltres que no deixem de reconèixer el poder d'atracció que certs centres geogràfics han exercit, per llur desenvolupament superior, sobre de contrades limítrofes fins incorporar-les, sense violència, en una unitat nacional, quedem astorats i avergonyits al davant del procés històric de la península ibèrica, on, l'home primitiu, ha imposat la llei a l'home de la civilització madura.

Aquest procés fins suara invertit, ha arribat ja a un tombant de la història que promet corregir-se i encausar-se d'una manera dialèctica. L'experiència viscuda ha estat prou dolorosa i funesta per evitar que hom torni a reincidir novament en errors fatals. Els pobles oprimits de la península ibèrica, especialment Catalunya, Euzkadi i Galícia, han d'establir entre ells lligams de solidaritat i d'unitat en la defensa de llur independència nacional.

El dia que aquesta entesa sigui un fet, Espanya, la dels destins tràgics, la de la inquisició, dels reis catòlics, de Primo de Rivera, l'Espanya dels "pronunciamientos" i de la intolerància, l'Espanya engendradora de generals traïdors, l'Espanya franquista i feudal, tornarà a ésser el que sempre en realitat ha estat, el poble més endarrerit de la península però, en aquesta contesa, romandrà absolutament desarmat perquè mai més pugui fer la dissort dels altres pobles.

JORDI.

BREU HISTORIA DELS JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA

El 1324, a Tolosa, es varen establir uns certàmens poètics per a otorgar premis a les composicions de major mèrit literari. Decaiguts a les darreries del segle XIV, foren renovellats el 1485, amb els recursos que va llegar-los, per testament, la dama tolosenca Clemència Isaura, admiradora fervent de la poesia. Amb el cabal deixat per ella, les quantioses rendes promogueren esplendorosa vida als esmentats concursos.

De manera consemblant, a la darrerria del segle XIV el rei Joan I, l'**Amador de la gentilesa**, va instaurar a Barcelona els Jocs Florals el 1363, amb el nom de **Conssitori del Gai Saber**, institució que fou protegida pels monarques que el succeïren, entre altres Martí, l'**Humà**, el qual va concedir-li una pensió de cinquanta florins d'or per a costejar les joies que havien d'atorgar-se als poetes vencedors.

Amb el trasbals i les dissorts de les lluites promogudes a mitjans del segle XV, s'esvaïren els Jocs Florals de Barcelona, que fins després de començada la renaixença de la nostra pàtria, el 1859 no foren restaurats.

UN MANIFEST

Les entitats catalanes de Mendoza, Argentina CENTRE CATALA i MUTUAL CATALANA GERMANOR, han fet públic un Manifest en relació a la unió dels catalans. En l'esmentat document que sentim no poder reproduir íntegrament donada la limitada extensió del nostre Butlletí, exposen com ja des d'abans de l'acabament de la guerra civil espanyola, es preocupaven per arribar a una unió de catalans d'Amèrica.

Diuen: "Creiem nosaltres que els catalans d'Amèrica que sempre han estat units dins les nostres entitats prescindint de cap més ideologia que la de la Pàtria catalana, estaven més ben situats que els catalans de la pàtria i els exiliats de la guerra civil espanyola; aquells per la impossibilitat de construir res sota la bota militar i els altres —com ens havien demostrat els esdeveniments de la guerra— influïts enormement per ideologies contradictòries que fins havien arribat a separar-los en camps aferrissadament oposats".

Més endavant diuen també: "Aquest convenciment nostre el veiem ara com partit per la gran majoria dels exiliats que s'han manifestat a aquest respecte i tenim fonaments per a pensar que és més amplament comprés encara, pels catalans que s'han quedat a la Pàtria. Pensavem, doncs, que els catalans d'Amèrica constituïts en una "unió" erem els més indicats per a sostenir

el criteri que Catalunya havia de presentar integralment el seu cas davant del món com una "nació" i que presentat aquest criteri a consideració de tots els catalans de la Pàtria i els catalans exiliats aquest punt de vista purament "nacional" havia de preponderar i ésser admés com a principi fonamental".

Fa esment de les idees fonamentals donades a conèixer en Manifestos del Centre Català de Nova York i del nostre GROU, amb les quals s'hi senten identificats i d'aquelles altres que havien aparegut amb els inconvenients d'involucrar qüestions polítiques o socials que feien difícil que els catalans es possessin d'acord. Fa esment també a altres intents, no reeixits d'unitat catalana i als quals les seves entitats no pogueren donar la seva adhesió perquè no acceptaven les normes preconitzades per ells, Nova York i nosaltres.

Conté aquests dos paràgrafs: "Avui els catalans de l'Argentina poden donar-se compte de lo fonamental dels nostres temors quan veuen alguns dels seus representants que formen part d'entitats espanyoles i col·laboren en periòdics espanyols que s'han guardat com d'escaldar-se un reconeixement previ dels drets de la nació catalana a disposar dels seus destins".

"Creiem nosaltres que aquest volgut confusionisme és un mal molt greu que es fa a la causa catalana i que és

Notícies

altament perillós i inútil per les mateixes raons que ho fou un dia l'experiment cambonià de l'Espanya gran. S'ha de fer la salvedat en favor de l'error cambonià, que en aquell temps no hi havia encara extés entre els catalans conscients el convenciment de la inutilitat dels contactes amb els polítics espanyols, ni s'havien produït tampoc els fets dolorosos que a tots ens han fet obrir els ulls".

I acaba proposant la "unió de tots els catalans", sota els següents principis fonamentals:

- 1 er. Defensa de la personalitat nacional de Catalunya. Independència. (en cas de tracte federal o confederal, igualtat de condicions amb els altres contractants).
- 2 ón. Prescindència absoluta d'idees partidaristes o polítiques, socials i religioses, mentre no s'hagi obtingut el fi del primer.
- 3 er. Tots i cada ú dels homes que representin la unió s'ha d'abstenir de qualsevol actuació que provoquei confusió entre el català i l'espanyol.
- 4 rt. La unió presentarà al món —per mediació del Consell de Londres o de qualsevol que el substitueixi— el problema de Catalunya com el d'una nació que es troba vexada per la submissió a un estat estranger.
- 5 e. Tots els mitjans per aconseguir el fi del primer paragraf seran considerats acceptables.

El "Centre Català" de Mendoza i la "Mutual Catalana Germanor" en nom dels catalans tots que representen fa la declaració que només creu en una "unió" que admeti i adopti aquests cinc principis sense excloure naturalment qualsevol altra proposta que no els contradiguin; les nostres entitats ajudaran però, qualsevol mesura que jutjin útil per a la defensa i propugnament de la independència de Catalunya.

CATALANS: Seria una gran desgràcia per a Catalunya i també una grossa tragèdia per al món que a l'hora de la PAU no tinguéssim una entitat que ens pogués representar amb plena autoritat davant els poders mundials i que Catalunya que no pot renunciar als seus drets eternals hagués d'ésser encara la pedra de la discòrdia en un món renovat i més feliç i d'això la gran culpa la tindriem nosaltres".

"CATALUNYA" Grop N.R.— El dia 2 de maig va celebrar-se a nostre estatge social, un trascendental acte cultural, artístic i de propaganda. Malgrat la pluja que va caure copiosament aquell dia, una selecta concurrència, entre la qual es destacava la presència de prominents personalitats locals, va omplir l'espaiosa Sala-Teatre de nostra entitat. D'acord amb el programa i a l'hora anunciada, les nou del vespre, va començar l'acte quina primera part estigué a càrreg de l'Orfeó, sota la direcció del mestre Joan Vicini.

Els seus primers cants foren, l'Himne nacional de Cuba i el nostre himne "Els Segadors" escoltats dempeus per la concurrència. Després cantaren, magistralment, la guajira cubana "De Cuba para la Habana" i les sardanes, "Les Fulles seques" i "La Sardana de les Monges" que el públic va aplaudir entusiàsticament i obligà a repetir.

Després d'unes breus paraules de presentació del conferenciant, pronunciades pel nostre Conseller en Cap, S. Carbonell i Puig, va fer ús de la paraula el Dr. Alfred Cabanes per desenvolupar el tema de la seva conferència: "Catalunya y su problema de recuperación estatal". Amb claredat de conceptes i de llenguatge, el Dr. Cabanes, va mantenir constantment l'atenció del públic que va aplaudir-lo en varies oportunitats. Va iniciar la seva conferència amb el plantejament de Catalunya, Pàtria y Nació dels catalans que anà glossant d'una manera fàcil i amena, repassant la història i referint-se, sintèticament, al moviment nacionalista català, fins els nostres dies. Justificà el dret de Catalunya a la seva independència i la voluntat dels catalans per assolir-la.

En acabar, el Dr. Cabanes va ésser llargament aplaudit, premiant el públic, d'aquesta manera i ben merecidament, la seva magnífica dissertació que ha meregut elogiosos comentaris i ha resultat efectiva en quant a la divulgació del nostre problema nacional.

Un cop acabat l'acte esmentat, la secció d'homes de l'Orfeó va cantar "L'Emigrant" i seguidament va passar-se a inaugurar oficialment l'exposició de pintures i dibuixos del pintor

Alfons Vila, el ben conegut "Shum", que ha constituït un notable èxit artístic. Durant els dies 3, 4 i 5, va quedar oberta al públic i durant els mateixos ha estat molt visitada per tots els elements que integren la societat de Santiago.

LA DATA PATRIOTICA CUBANA DEL 20 DE MAIG.— Per a celebrar aquesta diada, nostra entitat va organitzar una vetllada artística que tingué lloc a la Sala-Teatre, de nostre estatge, el mateix dia 20, a les 9 del vespre.

L'interés que havia desvetllat la celebració d'aquesta vetllada va confirmar-se plenament amb l'assistència d'un nombrós públic que omplia totalment l'espaiós local, on no hi cabia, materialment, ningú més.

Va iniciar l'acte el Conseller en Cap, amb unes paraules de salutació a la República de Cuba, en aquest aniversari de la seva constitució i a la que va desitjar una vida eterna i esplendorosa. Va referir-se als catalans, a la seva lluita nacional i la confiança en el triomf definitiu dels nostres ideals que algun dia, també, va dir, comptarem els anys gloriosos de l'existència d'una República Catalana i, victoriosament, celebrarem el seus aniversaris.

Va seguir la representació de l'obra d'assumptes cubà, original del nostre compatriota, M. Mirabent, titulada "Cuando la Tierra Clama", quina magnífica interpretació va merèixer l'aprobació del públic que va aplaudir frenèticament. Tots els intèrpretes varen destacar-se per igual en els seus respectius papers i a tots ells que varen ésser, la Srta. Ch. Vicini i els Srs. G. Miró, A. Peirats, G. Coderch i J. Rodríguez, fem arribar la nostra felicitació.

La segona part del Programa, va estar a càrreg de l'Orfeó, que una vegada més va assolir un nou èxit en aquesta nova presentació. El programa es composava de les següents obres:

Himne Nacional Cubà

Serenata, Otto.

Campanes Vespertines (primera audició) d'autor desconegut.

Al.leluya, (primera audició) Haendel.

Dos aspectes de l'acte celebrat el dia 2.
—Conferència del Dr. A. Cabanes.
—Exposició "Shum".

Carry me back to old Virginny. J. Bland.

Siboney, (versió del mestre J. Viccini; en primera audició). Lecuona.

Els Romers del Volga

La Sardane de les Monges, Morera.

El públic va aplaudir llargament en acabar-se la interpretació de cada un dels números i va obligar a repetir "La Sardana de les Monges". Per molts conceptes es digna d'elogi i admiració la tasca del mestre Joan Viccini a quin esforç i intel·ligència es deuen principalment els éxits ininterromputs que obté aquesta massa coral, ben disciplinada i que marca, a cada nova presentació, un notable avenç. La crítica li ha estat absolutament favorable i els periòdics locals n'han parlat molt elogiosament.

"CORPUS DE SANG".— Pel dia 7 de juny, està en preparació una vet-

llada patriòtica en commemoració del "Corpus de Sang".

NOTA DE CONDOL.— Fem arribar al nostre estimat amic Pere Boquet de Recasens, el nostre pregon sentiment pel traspàs del seu estimat fill, ocorregut a l'Havana.

ENRIC MORERA, HA MORT.— El nostre gran músic que, com cap altre, ha fet vibrar el patriotisme dels catalans, ha mort a Barcelona.

La seva obra ha estat prolífica. Autor de "Bruniselda" i "La Fada de l'Estany", òperes de caràcter ben català, d'un grapat de composicions simfòniques; d'aquella marxa patriòtica "La Deslliurada"; d'una infinitat de cançons i de sardanes en les quals plasma tots els neguits i totes les esperances de la terra catalana amb quin esperit s'identificà plenament. L'autor

de "La Santa Espina" viurà sempre en la memòria de tots els catalans.

La nova fou coneguda de nosaltres en els moments que acabava d'obrir-se la vetllada celebrada el dia 2 de l'actual. El Conseller en Cap va dedicar unes paraules com a tribut d'admiració a l'il·lustre finat.

Sacsejant

AL·LELUIA...!

Ja es comença a perfilar la UNITAT CATALANA sota l'ideal patriòtic independentista. Del sud, centre i nord de les Amèriques, ens arriben prestigioses veus d'entitats catalanes propugnant-la a base d'aquell caire i ansioses de que es plasmi com més aviat millor.

Solament manca ara una petita empremta al Consell Nacional de Londres per a que aquest faci seva, clarament i pública, la posició independentista de les entitats, que són majoria, que l'han de recolzar.

Que el provisional Consell Nacional de Londres esdevingui prompte, el Govern Provisional de la República Catalana. Així sia.

EN CERT LLOC DE LES AMERIQUESES...

...en una entitat catalana... "de quin nom no vull recordar-me" fou celebrat el 14 d'abril, festejant, conjuntament, la proclamació de la República Catalana i la de la república espanyola. Si homenatjar, al mateix temps, a l'occit i a l'occidor i encendre un ciri a Déu i un altre al diable, no és una inconsciència o un sacrilegi, que baixi St. Pere a escatir-ho!

PREGUNTA TONTA NUMERO...

Eduard Ortega i Gasset, format en terres de Castella i nat accidentalment a Cuba i que ha de donar una conferència en una entitat catalana, ¿sabeu "per un casual", si esta plenament conforme, no teòricament, sinó pràcticament amb el dret que tenen els catalans a implantar la República Cata-

lana i si ell l'acceptaria de bon grat?

Aquesta pregunta "tonta" ens la fa fer el cas de Ossorio i Gallardo en una entitat catalana de Buenos Aires. I, francament, estem... escarmentats.

¿LA TERCERA?...

No, la segona. Per a nosaltres la República Catalana del 14 d'Abril existeix moralment. Seguïrem i seguim considerant-nos-en ciutadans puix, espiritualment, no la considerarem occida, ni acceptarem, ni acatarem la Generalitat. I quan s'implanti altra vegada de fet, per a nosaltres, no serà la tercera, sinó la continuació de la Segona República Catalana.

"EL QUI NO VULGUI POLS..."

Nosaltres, des de fa 35 anys de constituïts en entitat separatista, que tenim enfocada la Unitat Catalana en el sentit de que solament s'hi pot arribar avantposant, a les avui per avui secundàries ideologies polítiques, classistes i religioses, l'ideal d'INDEPENDÈNCIA PATRIA, que és l'únic aglutinant que pot aplegar-hi tots els demòcrates i liberals d'íntegra catalanitat. Això, doncs, imposa hàctiques i disciplines patriòtiques adients, com tenir cura de destacar el fet diferencial, que mai se'ns pugui considerar integrants de la nació espanyola, i lluitar, com a fi immediat i primordial, per la implantació, de fet, dins o fora de Catalunya, de la República Catalana. najA

Tot quant hi estigui en pugna, ho obstruccioni o hi creï, o porti perill de crear-hi, confusionismes, seguirà éssent combatut per nosaltres, sigui qui sigui i es tracti de qui es tracti, puix no tenim una sola "teula de vidre" en la nostra teulada.

"El qui no vulgui pols que no vagi a l'era"... a l'"era" de l'esfondrada "legalidad republicana" del 31; a l'"era" del confusionisme; de la negació del fet diferencial; dels inconfessables interessos creats; de les infiltracions, en les col·lectivitats catalanes, d'elements indesitjables nou-vinguts, que fracassaren i es desacreditaren i, molts d'ells, corresponsables de la tràgedia de Catalunya.

Cal foragitar "els mercaders del temple"; desemascarar als aprofitadors que pretenguin entrar-hi i evitar "relliscades" dels incautes de bona fe.

"MES PAPISTES QUE EL PAPA"...

...són aquells que, fins fa poc, ens endinsaven aquell cinquè-columnista i tan rebregat disc de "per la pau i això i allò, fora de la guerra imperialista". I ara, possiblement obeïnt a consignes i a base d'un altre disc standarditzat, en llurs xerrameques s'omplenen la boca amb llurs "campanyes guerreres" damunt de paperots, plens de fullaraca, sense haver abastat cap fi pràctic i eficient d'ajut a les Democràcies i a l'admirable i heroic poble rus, ni haver donat cap pas vers l'UNITAT CATALANA, sinó més bé entrebancant-la.

Nosaltres, com que no tenim necessitat de "FULLES DE PARRA", no ens cal "guerrejar" teòricament, ni malgastar "antis" i "pros". Treballant per la Unitat Catalana a base de l'ideal independentista i per la implantació de la República Catalana, actuem més liberalment i democràtica i més contra la bàrbara injustícia franquista que ells, i anem cap a plasmar el pas previ i necessari a tota acció ofensiva eficaç.

TENIM QUE INSISTIR...

...en que qui tingui arrelada una

catalanitat com cal està en el deure de destacar el fet diferencial català, per a que, ni de portes enfora, ni de portes endins, no se'ns pugui considerar com integrants del "conglomerado español". Ens fan mal els dits de teclatejar repetint-ho... i els "distrets" no se'n recorden o no en fan cas.

Que mal profit els faci anar de braçet amb els espanyols i confondre's amb ells, assistint a actes "preparats" pels eterns enemics nostres, els quals s'apressen a esbombar l'assistència, als mateixos, de persones, grups i entitats catalanes.

CAL UN CORDO SANITARI

Esquitxos d'un "sue" espanyolitant i sovietitzant han arribat a l'Havana, i tal com fan els gèrmens nocius de les males plagues, tracten d'infectar el cos sà dels bons catalans amb virus d'importació, infiltrant-se en certes entitats catalanes amb el fi de controlar-les, o, al menys, crear-hi la confusió i la discòrdia.

ULL, molt d'ull, amics. ¡A quarentena i un cordó sanitari, és el remei!

CATALUÑA ES LA PATRIA DE LOS CATALANES.— Cataluña ha determinado a través de la historia su nacionalidad. España no es ni la patria, ni la nacionalidad de los catalanes. El Estado de los catalanes es el español, en consecuencia, España atenta al Derecho Natural o Divino de los catalanes al impedir que Cataluña tenga su órgano normal de Derecho Positivo y los catalanes, deben considerarse esclavos y enemigos de España hasta conseguir para Cataluña, manifestación natural o divina, la manifestación positiva o legal: el Estado Catalán.

Los catalanes antes de preocuparse de ningún problema de carácter universal, a que tienen derecho, ya que como esclavos les está negada toda intervención en la marcha de los pueblos libres, tienen el deber de conseguir su libertad. Es después de conseguida, con plenos derechos humanos y naturales o divinos, que podrán sumarse al progreso de los demás pueblos y de la Humanidad en total. Y esta, a la vez, no puede pedir a Cataluña sacrificios de orden universal si antes no ha contribuido a la del problema nacional de Cataluña.

(Dr. A. Cabanes. Conferència al Gron, del 2 de Maig d'enguany.)